

UD.7 – REINO ANIMAL: INVERTEBRADOS

BIOLOGÍA E XEOLOXÍA – 1º ESO

CARACTERÍSTICAS XERAIS: INVERTEBRADOS

Columna vertebral

Non (principal característica)

Tipo de esqueleto

Externo

Interno

Función

Protección

Suxeición dos músculos

Permitir o desprazamento

Forma

Simetría **bilateral** (a maioría, ex: bolboreta)

Simetría **radial** (estrelas e medusas)

Asimétrico (esponxas)

Funcións vitais

Nutrición

Respiración

Cutánea

Branquial

Pulmonar

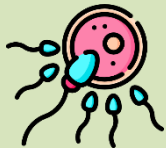
Traqueal

Alimentación

Carnívoros

Herbívoros

Omnívoros

Reprodución

Sexual (maioritariamente) con sexos separados aínda que hai casos de hermafroditismo

Normalmente ovíparos ou ovovivíparos

Sistema nervioso

Carecen de sistema nervioso

Rede de nervios

Pequenos cerebros ganglionares

INVERTEBRADOS

Poríferos

Cnidarios

Vermes

Moluscos

Artrópodos

Equinodermos

Pólipos

Medusas

Anélidos

[Oligocetos
Policetos
Hirudíneos]

Nematodos

Platelminto

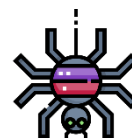
Gasterópodos

Bivalvos

Cefalópodos

Arácnidos

Crustáceos

Miríapodos

Insectos

Asteroideos

Ofiuroideos

Equinoideos

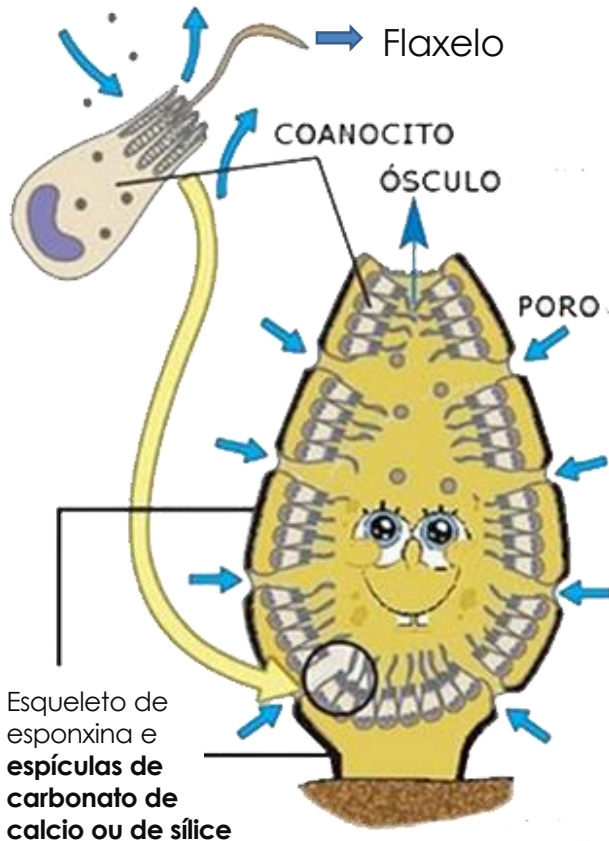
Holoturoideos

PORÍFEROS

PALABRAS CLAVE:

Coanocito (células flaxeladas que lles permiten capturar partículas de alimento)

filtración (proceso no que bombean a auga a través do seu corpo para capturar partículas de alimentos e nutrientes presentes no medio acuático)

Denominación

Esponxas

Desprazamento

Viven **fixas ao substrato**

Augas

Augas doces ou salgadas (a maioría)

Forma

Irregular **asimétrica**, poden presentar **simetría radial**

Composición

O esqueleto ten **espículas** de carbonato de calcio ou sílice. As espículas son estruturas con forma de agulla ou similar, que ao entrecruzarse dan a forma á esponxa.

Aliméntanse por **filtración**

Respiran por **difusión** a través das membranas celulares

Funcións vitais

Os **coanocitos (células flaxeladas)** móvense e provocan a entrada de auga con alimento e osíxeno

Reprodución **asexual (xemación)** ou **sexual** (poden xerar óvulos e espermatozoides)

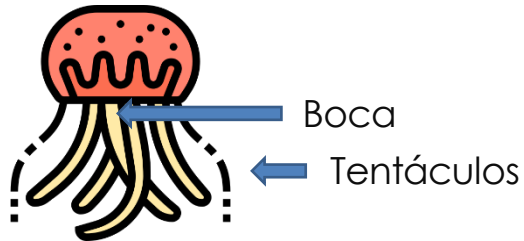
Sistema nervioso

Carecen de sistema nervioso e de órganos dos sentidos

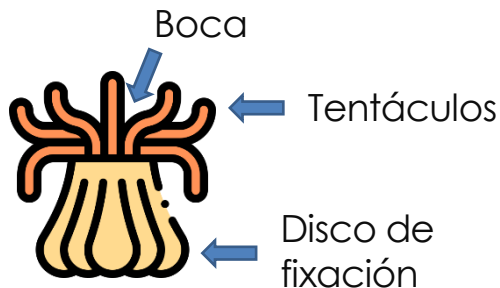
CNIDARIOS

PALABRAS CLAVE:

Cnidoblastos (células urticantes coas que paralizan as súas presas)

Medusas

Pólipos

Denominación	Medusas Corais Anémonas de mar
Desprazamento	Os pólipos presentan disco de fixación
Augas	Augas doces ou salgadas (a maioría)
Forma	Simetría radial. Os pólipos (corais e anémones) teñen forma de columna e as medusas teñen forma de paraugas
Composición	Teñen una ou varias coroas de tentáculos arredor dun orificio que funciona como boca e ano
Funcións vitais	Carnívoros (maioría). As presas pasan da boca ao interior da cavidade gastrovascular (forma de saco) Respiran cutánea a través das membranas celulares Os seus tentáculos teñen células urticantes, os cnidoblastos , cos que paralizan as súas presas. Reprodución asexual (xemación) ou sexual (medusas)
Sistema nervioso	Posúen unha rede nerviosa de neuronas detectan estímulos básicos. As medusas contan cun anel nervioso que coordina a contracción muscular. Teñen órganos sensoriais moi rudimentarios (visión e equilibrio)

VERMES

PALABRAS CLAVE:

Quetas (estructuras ou apéndices presentes no corpo de moitos vermes, función de locomoción e sensoriais)

Denominación	Platelmintos (vermes planos) Nematodos (vermes cilíndricos) Anélidos: Lombriga de terra, nereidos e sambesugas
Desprazamento	Peristáltico, contracción e relaxación dos segmentos do corpo
Localización	Terrestres (Ambientes húmidos, maioría acuáticos (auga doce ou salgada)
Forma	Simetría bilateral. Corpo blando , alongado, sen patas, dividido en aneis . Pode ter pelos duros na pel (quetas) para a locomoción
Composición	Cabeza con boca e no extremo posterior está o ano . No corpo ten quetas e algúns anélidos teñen clitelo
Funcións vitais	De vida libre: carnívoros (nereidos), detrívoro s (lombrigas de terra), filtradoras de placto (vermes plumeiro) e parasitas (sambesugas) Respiración cutánea (terrestres), branquias (especies mariñas) Reproducción sexual (sexos separados ou hermafroditas) ou asexual (segmentación) Fecundación interna ou externa. Son ovíparos
Sistema nervioso	Sí e tamén teñen músculos . Algúns presentan órganos dos sentidos (só detectan a luz)

EQUINODERMOS

PALABRAS CLAVE:

Pés ambulacrais (pequenos tubos que saen do corpo dos equinodermos. Cada pé ambulacral ten unha ventosa na punta que lles permite axustarse ás superficies e moverse, importantes na respiración e captura de alimentos.)

Denominación

Asteroideos: Estrelas
Ofiuroideos: ofiuras
Equinoideo: ourizo de mar
Holoturoideos: holoturias

Desprazamento

usando os **pés ambulacrais**

Localización

Acuáticos (auga doce ou salgada)

Forma

Simetría radial. Poden ter forma estrelada, cilíndrica ou redondeada

Composición

Esqueleto interno formado por placas calcarias, sobre as que poden desenvolver espiñas dérmicas.

As estrelas normalmente teñen 5 zonas con prolongacións (brazos). Boca na parte inferior e ano na superior

Funcións vitais

Estrelas **Carnívoros**
Holoturias **detrívoras**
Ourizos **herbívoros**

Respiración **branquial** (situadas na pel e polo sistema ambulacral)

Reprodución **sexual (sexos separados ou hermafroditas)** fecundación externa, aínda que as estrelas de mar poden reproducirse asexualmente por fragmentación

Sistema nervioso

Órganos sensoriais pouco desenvolvidos. Algúns dispoñen dunha mancha ocular no extremo de cada brazo, así como de órganos táctiles e olfactivos pola súa superficie

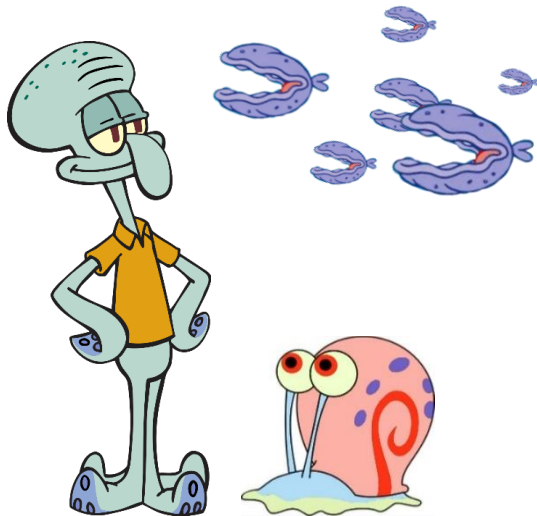
MOLUSCOS

PALABRAS CLAVE:

Pé musculoso (responsable do desprazamento do animal, nos cefalópodos é a coroa de tentáculos)

Rádula (lingua rugosa que lles serve os gasterópodos para esmiazar o alimento)

Sifón (pequenos tubos que saen do corpo do animal e que poden ser estendidos ou retraídos. Nos bivalvos úsanse para a respiración e a alimentación)

Denominación

Gasterópodos (caracois)
Bivalvos (ameixas)
Cefalópodos (polbo, lura...)

Localización

Terrestres e acuáticos (auga doce ou salgada)

Forma

Simetría bilateral

Composición

Corpo brando cuberto por unha pel fina denominada **manto**, que segrega unha **cuncha**. Cabeza con boca e órganos dos sentidos, ás veces inexistente. **Pé musculoso** que adoita ser o responsable da locomoción.

Funcións vitais

Polbos **Carnívoros**
Bivalvos **filtradores**
Lesmas **herbívoros**

Respiración **branquial** (nos acuáticos) e **pulmonar** (nos terrestres)

Reproducción **sexual (sexos separados ou hermafroditas)** Son ovíparos

Sistema nervioso

Órganos sensoriais relacionados co olfacto, gusto e tacto. Algúns teñen ollos moi desenvolvidos

ARTRÓPODOS

PALABRAS CLAVE:

Apéndices articulados (estruturas que lles permiten moverse e realizar outras funcións no seu medio ambiente. Son flexibles e adaptábeis)

Exoesqueleto (protector que permite o movemeto)

Metamorfosis (cambios de forma o longo da vida do animal podem ser:

Incompleta (ovo > ninfa > adulto)

Completa (ovo > larva > pupa > adulto))

Denominación

Arácnidos (araña, carracha, escorpión)
Crustáceos (cangrexo, cochinilla, percebe)
Miriápodos (cempés e milpés)
Insectos (escaravello, bolboreta, saltón)

Desprazamento

Mediante **patas ou ás**

Localización

Terrestres e acuáticos (auga doce ou salgada)

Forma

Simetría bilateral

Composición

Teñen **apéndices articulados** (patas, antenas ou pezas bucais e un **esqueleto externo ou exoesqueleto** protector que permite o movemeto). O seu **corpo divídense en segmentos** que se agrupan en dúas ou tres rexións.

Funcións vitais

Araña **Carnívoros**
Formiga **omnívoros**
Verme de seda **herbívoros**

Respiración **branquial** (acuáticos),
traqueas (terrestres)

Reprodución **sexual (sexos separados)**
fecundación interna, case todos son **ovíparos**. Dos ovos saen as larvas que sofren **mudas do exoesqueleto** ata que se convierten en individuos adultos.

Sistema nervioso

Órganos sensoriais moi desenvolvidos e variados.